

Kernpraktijk 12 Leerprocessen toetsen

Toetsen is een belangrijk onderdeel binnen het onderwijs. Maar wat is het doel van toetsen? Hier wordt in dit college verder op ingegaan aan de hand van de twee paradigma's in het denken over onderwijs en daarmee over toetsen en evalueren. Je maakt kennis met formatief en summatief toetsen en je wordt uitgedaagd een visie te ontwikkelen m.b.t. (het gebruik van) toetsen.

Er wordt in dieper ingegaan op de betrouwbaarheid en validiteit van toetsen en hoe je hier als docent zicht op kunt krijgen, en hoe je toetsresultaten kunt interpreteren en bespreken met leerlingen. De rol van de leerling en de docent in het leer/assessment-proces komen aan de orde.

Doelen

Je kunt twee paradigma's m.b.t. toetsen en evalueren beschrijven (de instrumentele en vormingsbenadering) en je kunt toetsvormen plaatsen binnen deze paradigma's.

Je kunt kenmerken en doelen van formatieve en summatieve toetsen beschrijven, en je kunt beide vormen van toetsen toepassen in je lessen.

Je kunt de begrippen validiteit, betrouwbaarheid en transparantie uitleggen en gebruiken en je kunt je gebruikte toetsen aan de hand van deze begrippen beoordelen.

Je kunt toetsresultaten op verschillende manieren analyseren (zowel op toets-, als groeps- als individueel niveau).

Verwerkingsopdracht (optionele oefening)

1. Neem de uitwerkingen van een toets van een klas (die jij of je werkplekbegeleider lesgeeft). Registreer per item (bijvoorbeeld vraag, opgave) de prestaties van de leerlingen (goed/fout, of het aantal behaalde punten).
2. Bekijk de resultaten en formuleer voor jezelf wat je opvalt in de resultaten, en wat dat zou kunnen betekenen.
3. Ga na of de gekozen toets valide en betrouwbaar is. Zo niet, wat zou er dan moeten veranderen aan de toets om te zorgen dat hij wel valide en betrouwbaar wordt?

Verplichte literatuur

[Hoofdstuk 1 t/m 3 uit: Bulterman, J. & Muynck, B. de \(2014\). *Is alles van waarde meetbaar? Toetsing en vorming in het onderwijs*. Amsterdam: Buijten & Schipperheijn](#)

[Motief. Download Hoofdstuk 1 t/m 3 uit: Bulterman, J. & Muynck, B. de \(2014\). *Is alles van waarde meetbaar? Toetsing en vorming in het onderwijs*. Amsterdam: Buijten & Schipperheijn](#) Motief.

[Hattie, J., & Timperley, H. \(2007\). The power of feedback. *Review of Educational Research*, 77\(1\), 81-112. doi:10.3102/003465430298487 \(Links to an external site.\)](#)

Hoofdstuk 11 uit: Blakemore, S. (2019). *Inventing ourselves. The secret life of the teenage brain*. London: Transworld Publishers Ltd.

Verdiepende literatuur

[Sanders, P. \(Red.\) \(2011\). *Toetsen op school*. Arnhem: Cito. \(Links to an external site.\)](#)

[Sluismans, D., & Kneyber, R. \(Red.\) \(2016\). *Toetsrevolutie: Naar een feedbackcultuur in het voortgezet onderwijs*. Culemborg: Phronese. \(Links to an external site.\)](#)

[Voerman, L., Korthagen, F.A.J., Meijer, P.C., & Simons, R.J. \(2014\). Feedback revisited: Adding perspectives based on positive psychology. Implications for theory and classroom practice. *Teaching and Teacher Education*, 43, 91-98.](#)

Bouwsteen 10 (*gebruik toetsing als leer- en oefenstrategie.*) en 11 (*geef feedback die leerlingen aan het denken zet*) uit van Surma et al.(2019), [Wijze Lessen, Open Universiteit,Utrecht \(Links to an external site.\)](#)